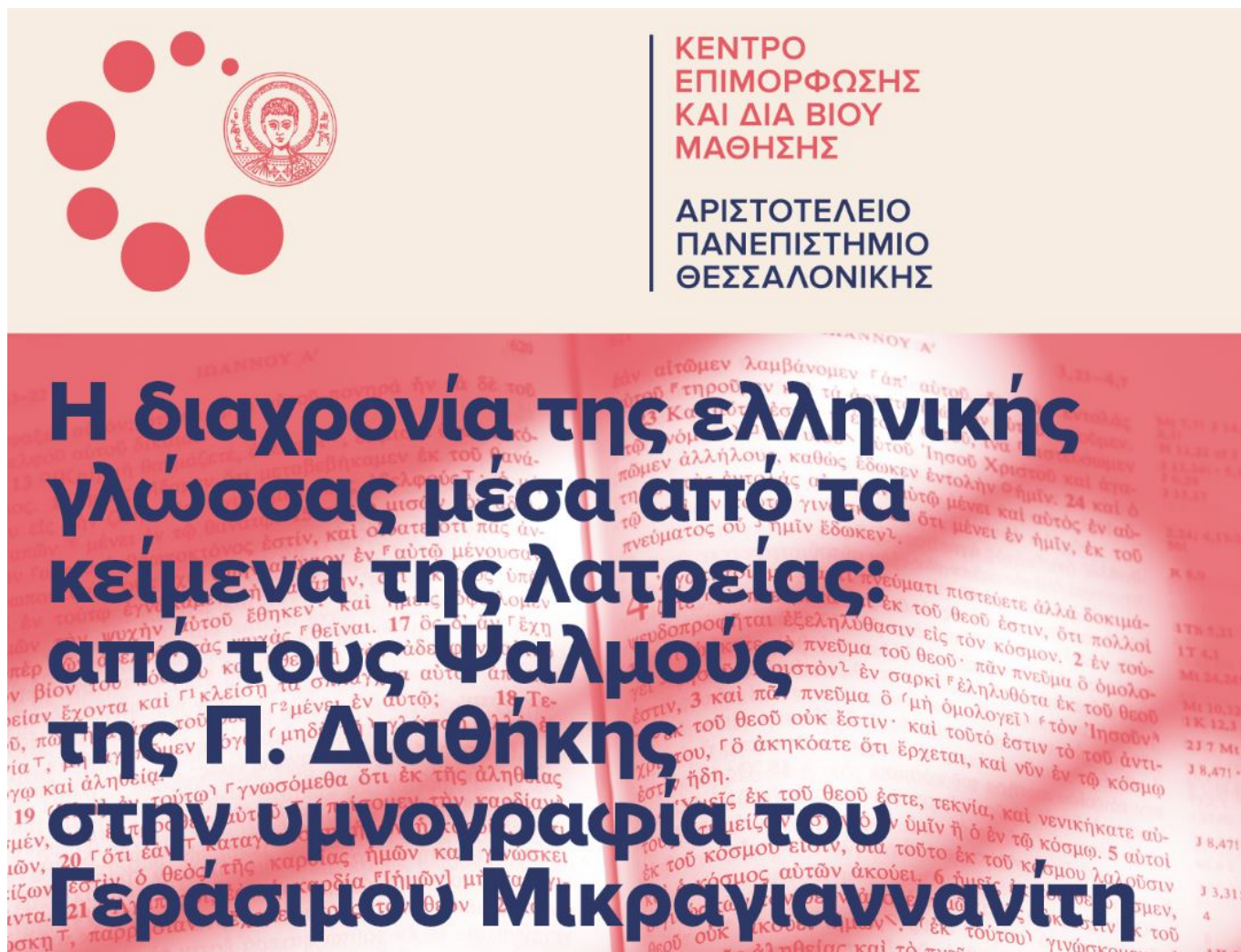

«Η διαχρονία της ελληνικής γλώσσας μέσα από τα κείμενα της λατρείας»: Εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Α.Π.Θ.

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του [Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης \(Α.Π.Θ.\)](#) σας καλωσορίζει στο εκπαιδευτικό μοριοδοτούμενο πρόγραμμα με τίτλο «Η διαχρονία της ελληνικής γλώσσας μέσα από τα κείμενα της λατρείας: από τους Ψαλμούς της Παλαιάς Διαθήκης στην υμνογραφία του Γεράσιμου Μικραγιαννανίτη».

Το πρόγραμμα, διάρκειας **440 διδακτικών ωρών**, θα διεξαχθεί από τον Οκτώβριο

2022 μέχρι τον Ιούλιο 2023. Υλοποιείται με **σύγχρονη και ασύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία** μέσω της πλατφόρμας Moodle και σύμφωνα με το νόμο (ΦΕΚ 13/29-01-2019) μοριοδοτείται με 2 ή 10 μόρια σε υποψήφιους για διορισμό (μόνιμοι και αναπληρωτές εκπαιδευτικοί στην γενική εκπαίδευση και την ειδική αγωγή καθώς και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό) και 1 ή 2 μόρια στην επιλογή στελεχών εκπαίδευσης (Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης, Προϊστάμενοι, Σύμβουλοι και Διευθυντές σχολικών και εργαστηριακών μονάδων) (πιο αναλυτικά βλ. <https://www.diaviou.auth.gr/moriodotoumena-epimorfotika-programmata/>)

Επιστημονική Υπεύθυνη του προγράμματος είναι η **Άννα Κόλτσιου-Νικήτα, Καθηγήτρια των Αρχαίων Ελληνικών της Ιουδαϊκής και Χριστιανικής Γραμματείας του Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.** Η κ. Κόλτσιου-Νικήτα διδάσκει επίσης στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου και στο Ορθόδοξο Πανεπιστήμιο της Κινσάσα στο Κογκό. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μελέτη της γλώσσας, της παράδοσης και της μετάφρασης των κειμένων της εθνικής και της χριστιανικής γραμματείας. Είναι Διευθύντρια του Εργαστηρίου «Η ελληνική γλώσσα της χριστιανικής γραμματείας», Διευθύντρια του Τομέα Βιβλικής Γραμματείας και Θρησκευολογίας και Επιστημονική Υπεύθυνη δύο Επιμορφωτικών Προγραμμάτων για τη γλώσσα των κειμένων της λατρείας, τα οποία υλοποιούνται με επιτυχία στο πλαίσιο του ΚΕΔΙΒΙΜ τα τελευταία έξι χρόνια.

Στο διεπιστημονικό πρόγραμμα συμμετέχει εξειδικευμένο ακαδημαϊκό προσωπικό από το Α.Π.Θ. και το Ε.Κ.Π.Α. (μέλη Δ.Ε.Π., ομότιμοι καθηγητές, Ε.ΔΙ.Π. και διδάκτορες των Τμημάτων Θεολογίας, Φιλολογίας και Μουσικών Σπουδών, με ερευνητικό έργο στην ιστορία, την εξέλιξη, τη διδακτική της ελληνικής γλώσσας και τα κείμενα της λατρείας, καθώς και εμπειρία στην ασύγχρονη και σύγχρονη τηλεεκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων). Αναλυτικό πίνακα των βιογραφικών στοιχείων και του συγγραφικού και ερευνητικού έργου των διδασκόντων βλ. [**ΔΕΓΛΩ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ**](#).

Στόχος του προγράμματος

Το μοριοδοτούμενο πρόγραμμα «Η διαχρονία της ελληνικής γλώσσας μέσα από τα κείμενα της λατρείας: από τους Ψαλμούς της Παλαιάς Διαθήκης στην υμνογραφία του Γεράσιμου Μικραγιαννανίτη» αξιοποιεί την πολύχρονη εμπειρία της Επιστημονικά Υπεύθυνης σε προγράμματα εξ αποστάσεως διδασκαλίας της γλώσσας των ελληνικών λειτουργικών κειμένων στην ανάδειξη της διαχρονίας και της εξέλιξης της ελληνικής γλώσσας, μέσω της διεπιστημονικής μελέτης βασικών δομικών και μορφολογικών χαρακτηριστικών της γλώσσας σε επιλεγμένα κείμενα της λατρείας.

Ειδικότερα, το επιμορφωτικό πρόγραμμα στοχεύει:

1. Να αναδείξει τις φάσεις, τη συνέχεια και την εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας.
2. Να προβάλλει τη σύνδεση του εκκλησιαστικού λόγου με τη σύγχρονη λόγια γλώσσα, με τη βοήθεια της γλωσσικής ανάλυσης και της ετυμολογίας.
3. Να επισημάνει την αξία και τη μοναδικότητα του πρωτοτύπου και τον γλωσσικό θησαυρό της ελληνικής γλώσσας, όπως διαφυλάχτηκε στα κείμενα της λατρείας.
4. Να προσφέρει πρωτότυπο διαθεματικό διδακτικό υλικό για αξιοποίηση σε δια ζώσης και εξ αποστάσεως γλωσσική διδασκαλία στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση.
5. Να αναδείξει τη διδακτική αξιοποίηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των κειμένων της λατρείας στην ευκολότερη και αποτελεσματικότερη διδασκαλία/μάθηση του λεξιλογίου και της δομής της ελληνικής γλώσσας.
6. Να εφαρμόσει σύγχρονες διδακτικές μεθοδολογίες με χρήση ψηφιακών μέσων για τη γλωσσική διδασκαλία σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.
7. Να βοηθήσει τις επιμορφούμενες και τους επιμορφούμενους: α) να γνωρίσουν βασικές αρχές του συντακτικού και σημαντικά γραμματικά φαινόμενα της ελληνικής γλώσσας, β) να βελτιώσουν την κατανόηση πρωτότυπων κειμένων αρχαίων ελληνικών και γ) να καλλιεργήσουν τη μεταφραστική ικανότητα και τη μεταφραστική κριτική.
8. Να εμπλουτίσει το λεξιλόγιο και την εκφραστική ικανότητα ομιλητών της ελληνικής γλώσσας και όσων υπηρετούν τον ποιμαντικό και τον κηρυκτικό εκκλησιαστικό λόγο.

Αναγκαιότητα προγράμματος

Η ελληνική γλώσσα, όπως αποτυπώνεται στα γραπτά κείμενα, λόγω της μακραίωνης ιστορίας της και της σύνδεσής της με ποικίλα είδη της εθνικής γραμματείας και με τον χριστιανισμό, συνιστά ένα μοναδικό πολιτισμικό κεφάλαιο. Ωστόσο, η ουσιαστική κατανόηση των κειμένων αυτών από το πρωτότυπο είναι συνήθως σχεδόν αδύνατη: η ίδια η γλωσσική εξέλιξη σε συνδυασμό με την ανεπαρκή κατάλληλη γλωσσική παιδεία στο χώρο της τυπικής εκπαίδευσης στερεί τη δυνατότητα αξιοποίησης του γλωσσικού πλούτου και της εκφραστικής πολυμορφίας. Το παρόν πρόγραμμα ικανοποιεί αυτή την ανάγκη επαφής με την ιστορική πορεία και τις φάσεις της ελληνικής γλώσσας, μέσα από κατάλληλα κείμενα από το χώρο της λατρείας: το τεράστιο χρονικό εύρος που καλύπτουν τα κείμενα της λατρείας, η γλωσσική πολυμορφία και ο γλωσσικός τους πλούτος, η εικονιστική διάσταση του λειτουργικού λόγου και η σύνδεσή του με το μέλος βοηθούν στη διδακτική αξιοποίηση πολυτροπικών διασυνδέσεων κατά τον διδακτικό σχεδιασμό και τη μελέτη όλων των φάσεων της ελληνικής γλώσσας από ενήλικες.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ολοκληρώνοντας το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, οι συμμετέχουσες/συμμετέχοντες θα είναι σε θέση

- Να διακρίνουν τη συνέχεια της ελληνικής γλώσσας
- Να συνειδητοποιούν την ιστορική εξέλιξη, την εννοιολογική διαφοροποίηση και τον εμπλουτισμό του ελληνικού λεξιλογίου
- Να αναγνωρίζουν βασικά στοιχεία συντακτικού και γραμματικής, για να κατανοούν τις αλλαγές στη δομή και την τυπολογία της ελληνικής γλώσσας
- Να αξιοποιούν την ετυμολογία των λέξεων στην κατανόηση και στην παραγωγή λόγου
- Να αναγνωρίζουν την πρόσληψη του κατάλληλου λεξιλογίου και των ποικίλων εκφραστικών μέσων του ελληνικού λόγου
- Να αναγνωρίζουν τη γλωσσική ταυτότητα, την πολυμορφία και τον γλωσσικό πλουραλισμό του εκκλησιαστικού λόγου
- Να αξιολογούν την οικονομία και τη στόχευση γλωσσικών επιλογών όπως η απλότητα του ευαγγελικού λόγου και η γλωσσική επιτήδευση των ιαμβικών κανόνων
- Να προσεγγίζουν κείμενα παλιότερων εποχών από το πρωτότυπο
- Να χρησιμοποιούν βάσεις δεδομένων και ψηφιακά βοηθήματα σχετικά με τη γλώσσα

- Να αναγνωρίζουν το βοηθητικό ρόλο της μετάφρασης και να έχουν ικανότητα κριτικής στάσης έναντι των υπάρχουσών μεταφράσεων
- Να αναβαθμίσουν τον προσωπικό προφορικό και γραπτό λόγο

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- πτυχιούχους από τους χώρους της Θεολογίας, της Φιλολογίας, της Γλωσσολογίας, της Ιστορίας, των Μουσικών Τμημάτων και των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών
- μεταπτυχιακούς φοιτητές, διδάκτορες και μεταδιδακτορικούς ερευνητές, που ασχολούνται με τον διεπιστημονικό χώρο της γλωσσικής μελέτης κειμένων, την ιστορία και την εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας
- εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όλων των ειδικοτήτων που επιθυμούν να διευρύνουν το διδακτικό τους αντικείμενο διαθεματικά
- στελέχη εκπαίδευσης
- επιμελητές και συντάκτες κειμένων
- κληρικούς όλων των βαθμίδων, ιεροψάλτες, ιεροκήρυκες και όσους διακονούν το λόγο της Εκκλησίας
- όσους κατέχουν θέσεις ευθύνης σε μητροπόλεις και πατριαρχεία και σε διεκκλησιαστικές συναντήσεις και επικοινωνίες, όπου απαιτείται καλή γνώση των κειμένων και υψηλή αίσθηση γραπτού και προφορικού λόγου
- όποιον ενδιαφέρεται γενικά για την ελληνική γλώσσα και την κατανόηση των πρωτότυπων κειμένων

Κατηγορίες υποψηφίων που γίνονται δεκτοί / Προαπαιτούμενες γνώσεις / Κριτήρια επιλογής

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλουν πτυχιούχοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης, Τεχνικής Εκπαίδευσης και όσοι έχουν βασικές γνώσεις της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας.

Προαπαιτούμενα για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα:

- Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- Κατοχή προσωπικού e-mail
- Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

Μέθοδος υλοποίησης

Το Πρόγραμμα στηρίζεται στη ασύγχρονη και σύγχρονη τηλεεκπαίδευση. Υλοποιείται σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων και πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής εκπαιδευτικής πλατφόρμας διαχείρισης μαθημάτων Moodle. Η ανάρτηση του εκπαιδευτικού υλικού των θεωρητικών εισηγήσεων και της γλωσσικής ανάλυσης γίνεται σταδιακά, σε εβδομαδιαία βάση. Οι σύγχρονες εισηγήσεις με την ολοκλήρωσή τους καταχωρούνται και βιντεοσκοπημένες στο πρόγραμμα. Επομένως, οι επιμορφούμενες/οι μπορούν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα και να μελετήσουν το υλικό οποιαδήποτε ημέρα και ώρα της εβδομάδος επιθυμούν, δίχως χρονικές δεσμεύσεις. Με την ολοκλήρωση του προγράμματος προβλέπεται παράταση στην πρόσβαση των επιμορφούμενων στο εκπαιδευτικό υλικό διάρκειας δύο εβδομάδων, προκειμένου να συμπληρωθούν τυχόν κενά από την προηγούμενη μελέτη.

Εκπαιδευτικό υλικό / Άλλες παροχές

Στις συμμετέχουσες/στους συμμετέχοντες παρέχονται:

1. Βιντεοσκοπημένες εισηγήσεις και ηλεκτρονικές παρουσιάσεις
2. Ψηφιακά λεξικά και ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι για βιβλιογραφικές πηγές και ψηφιακές βάσεις δεδομένων
3. Ηλεκτρονικά βοηθήματα (βιβλίο και πρωτότυπες σημειώσεις Γραμματικής και Συντακτικού)
4. Φάκελος εκπαιδευτικού υλικού με σχετικά δημοσιεύματα των διδασκόντων ανά ενότητα
5. Πρωτότυπο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό ανά ενότητα
6. Το ηλεκτρονικό βιβλίο Κόλτσιου, Α., Νικήτας, Δ. (2016). Υμνογραφικά κείμενα της Μ. Εβδομάδος. Γλωσσική και υφολογική προσέγγιση. ISBN 978-618- 82862-0-7/978-618-82862-1-4 (523 σελίδες).

Δομή Εκπαιδευτικού προγράμματος

Το πρόγραμμα δομείται σε εννέα ενότητες και η κάθε ενότητα σε επιμέρους υποενότητες.

- Το πρώτο μέρος κάθε υποενότητας περιλαμβάνει μια εισήγηση για ένα θεωρητικό ζήτημα και μελέτη σχετικών ψηφιακών αρχείων.
- Το δεύτερο μέρος κάθε υποενότητας περιλαμβάνει γλωσσική διδασκαλία

επιλεγμένων πρωτότυπων αποσπασμάτων με γλωσσική ανάλυση, λεξιλογικές και ετυμολογικές ασκήσεις και μεταφραστικές δοκιμές, καθώς και διδασκαλία βασικών γραμματικών και συντακτικών φαινομένων.

Παράλληλα, κάθε ενότητα περιλαμβάνει φύλλα εργασίας με ασκήσεις εμπέδωσης που βαθμολογούνται αυτόματα, ενώ προβλέπονται δύο ενδιάμεσες εργασίες, που αξιολογούνται από τους διδάσκοντες, και μία τελική εργασία, που επιλέγεται από μία τράπεζα ερωτήσεων.

Υποχρεώσεις εκπαιδευόμενων / Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης

Η τελική αξιολόγηση προκύπτει από τον συνυπολογισμό της βαθμολογίας των εργασιών που καταθέτουν οι επιμορφούμενες/οι και των βαθμών που έχουν συγκεντρώσει στις γλωσσικές ασκήσεις κάθε ενότητας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος απονέμεται στους συμμετέχοντες Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης, το οποίο εκδίδεται από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του Α.Π.Θ. και υπογράφεται από τον Πρόεδρο του ΚΕΔΙΒΙΜ και την Επιστημονική Υπεύθυνη του Προγράμματος. Για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης απαιτείται η συνολική βαθμολογία να είναι άνω του 80%. Σε όσες/ους παρακολούθησαν, αλλά δεν ολοκλήρωσαν το σύνολο του προγράμματος, μπορεί να παρέχεται Βεβαίωση Παρακολούθησης.

Κόστος συμμετοχής / Εκπρωτική πολιτική

Το συνολικό κόστος συμμετοχής στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι πεντακόσια σαράντα **(540) Ευρώ/άτομο**. Καταβάλλεται σε δύο ισόποσες δόσεις σε τραπεζικό λογαριασμό του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. και η απόδειξη κατάθεσης της Τράπεζας αποστέλλεται ηλεκτρονικά στη Γραμματεία του προγράμματος, στο email [\[email protected\]](#)

Εκπρωτική πολιτική

Αιτήσεις

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται μόνο ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης Α.Π.Θ. Η Αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

Βιογραφικό

Τίτλοι σπουδών

Αποδεικτικά για την εφαρμογή της εκπρωτικής πολιτικής του προγράμματος

Όροι παρακολούθησης προγραμμάτων